

#SOTEU

STAAT VAN DE UNIE 2021

DOOR URSULA VON DER LEYEN

DE ZIEL VAN ONZE UNIE VERSTERKEN

Inleiding

Geachte voorzitter,
geachte leden van het Parlement,

Veel mensen hebben het gevoel dat hun leven op pauze staat, terwijl de wereld voorbijraast.

De snelheid van de gebeurtenissen en de enorme omvang van de uitdagingen zijn soms moeilijk te vatten.

Dit is ook een tijd van introspectie geweest. Een tijd waarin mensen hun leven heroverwegen en brede debatten worden gevoerd over het delen van vaccins en over gedeelde waarden.

Maar als ik terugblik op het afgelopen jaar, als ik kijk naar de staat van de Unie vandaag, dan zie ik in alles wat we doen een sterke ziel.

Robert Schuman zei: *Europa heeft behoefte aan een ziel, een ideaal, en aan de politieke wil om dit ideaal te dienen.*

Europa heeft die woorden de afgelopen twaalf maanden tot leven gebracht.

Tijdens de grootste wereldwijde gezondheids crisis van de laatste eeuw, hebben we ervoor gekozen samen aan de slag te gaan, zodat elk deel van Europa dezelfde toegang kreeg tot een levensreddend vaccin.

Tijdens de ergste wereldwijde economische crisis in decennia hebben we ervoor gekozen samen aan de slag te gaan, met NextGenerationEU.

En tijdens de grootste planetaire crisis ooit hebben we er opnieuw voor gekozen samen aan de slag te gaan, met de Europese Green Deal.

We deden het samen, de Commissie, het Parlement, de 27 lidstaten. Als één Europa. En daar mogen we trots op zijn.

Maar de coronatijd is nog niet voorbij.

Terwijl de pandemie voortduurt, is er nog veel leed in onze samenleving. Harten zijn voorgoed gebroken, levensverhalen blijven onvoltooid, en onze jongeren krijgen de verloren tijd niet terug. We staan voor nieuwe en blijvende uitdagingen, in een wereld die nu eens vooruit- en dan weer achteruitgaat.

Het staat dus buiten kijf: ook volgend jaar wordt een test van ons karakter.

Maar ik geloof dat op momenten waarop je op de proef wordt gesteld, je ware geest – je ziel – naar boven komt.

Als ik rondkijk in onze Unie, weet ik dat Europa die proef zal doorstaan.

En dat vertrouwen heb ik, omdat ik weet welke inspiratie jonge mensen in Europa ons kunnen bieden.

Omdat onze jongeren staan voor empathie en solidariteit.
Zij geloven dat we verantwoordelijk zijn voor onze planeet.
En ook al maken ze zich zorgen, ze zijn vastbesloten om de toekomst beter te maken.

Om sterker te worden moet onze Unie meer gaan lijken op onze volgende generatie: bedachtzaam, vastberaden en zorgzaam. Gedreven door waarden en krachtdadig.

Een dergelijke mentaliteit zal de komende twaalf maanden belangrijker zijn dan ooit. Dit is de boodschap van de intentieverklaring die ik vanmorgen heb toegezonden aan voorzitter Sassoli en eerste minister Janša om een overzicht te geven van onze prioriteiten voor het komende jaar.

EEN IN TEGENSPOED EN HERSTEL VERENIGD EUROPA

Geachte leden van het Europees Parlement,

Tijdens een pandemie duurt een jaar lang.

Toen ik hier 12 maanden geleden voor u stond, wist ik niet wanneer, of zelfs óf we een veilig en doeltreffend vaccin tegen COVID-19 zouden vinden.

Maar vandaag, en ondanks alle kritiek, behoort Europa tot de wereldleiders.

Meer dan 70 procent van de volwassenen in de EU is volledig gevaccineerd. Alleen wij hebben de helft van onze vaccinproductie met de rest van de wereld gedeeld. We hebben 700 miljoen doses geleverd aan de Europese bevolking, en nog eens meer dan 700 miljoen doses aan meer dan 130 landen in de rest van de wereld.

Wij zijn de enige regio in de wereld die dat heeft bereikt.

Een pandemie is een marathon en geen sprint.

We volgden de wetenschap.
We waren er voor Europa. We waren er voor de wereld.

We deden het goed, omdat we het op de *Europese* manier hebben gedaan. En het heeft gewerkt!

Maar hoewel er alle reden is voor vertrouwen, is er geen ruimte voor zelfgenoegzaamheid.

Onze eerste — en meest urgente — prioriteit is het versnellen van de wereldwijde vaccinatie.

Minder dan 1% van de wereldwijde doses is toegediend in laaginkomenslanden. De omvang van de onrechtvaardigheid en de mate van urgentie zijn dan ook duidelijk. Dit is een van de grote geopolitieke kwesties van onze tijd.

Team Europa investeert één miljard euro om de productiecapaciteit voor mRNA-vaccins in Afrika uit te breiden. We hebben al toegezegd 250 miljoen doses te delen.

Ik kan vandaag aankondigen dat de Commissie uiterlijk midden volgend jaar nog eens 200 miljoen doses zal doneren.

Dit is een investering in solidariteit — maar ook in de wereldwijde gezondheid.

De tweede prioriteit is de voortzetting van onze inspanningen hier in Europa.

We zien zorgwekkende verschillen in de vaccinatiegraad in onze Unie.

Daarom moeten we het momentum vasthouden.

En Europa is er klaar voor. We hebben gezorgd voor 1,8 miljard extra vaccinatiedoses. Dat zijn er genoeg voor ons en voor onze buurlanden wanneer een boosterprik nodig is. Laten we alles in het werk stellen om te vermijden dat dit een pandemie van de niet-gevaccineerden wordt.

De laatste prioriteit is het versterken van onze pandemieparaatheid.

Vorig jaar heb ik gezegd dat het tijd was om een Europese gezondheidsunie te bouwen.

Vandaag voegen we de daad bij het woord. We komen met een voorstel om de HERA-autoriteit operationeel te maken.

Deze zal van groot nut zijn om toekomstige gezondheidsbedreigingen sneller en beter aan te pakken.

We beschikken al over de nodige innovatiekracht en wetenschappelijke capaciteit, een goed geïnformeerde particuliere sector en bevoegde nationale instanties. Nu moeten we dat allemaal samenbrengen en zorgen voor massale financiering.

Daarom stel ik een **nieuwe missie voor paraatheid en weerbaarheid op het gebied van gezondheid voor de hele EU** voor. Die moet worden ondersteund met investeringen van Team Europa ter waarde van 50 miljard euro tegen 2027.

Om ervoor te zorgen dat een lokale epidemie van een virus nooit meer verandert in een wereldwijde pandemie. Het is de best mogelijke return on investment.

Geachte leden van het Parlement,

Met de activiteiten in het kader van de Europese gezondheidsunie zetten we een grote stap voorwaarts. Ik wil dit Parlement bedanken voor uw steun.

We hebben laten zien dat we snel kunnen optreden, als we het samen doen.

Neem nu het digitale EU-certificaat.

Tot nu toe zijn in heel Europa meer dan 400 miljoen certificaten aangemaakt. 42 landen in 4 continenten zijn aangesloten op het systeem.

Wij hebben in maart een voorstel ingediend.
U heeft er werk van gemaakt!
Drie maanden later is het operationeel.

Terwijl de rest van de wereld erover sprak, kon Europa dankzij deze gezamenlijke inspanningen tot handelen overgaan.

We hebben veel dingen goed gedaan. We zijn snel te werk gegaan bij de oprichting van SURE. Dankzij dit noodinstrument werd steun geboden aan meer dan 31 miljoen werknemers en 2,5 miljoen bedrijven in heel Europa.

We hebben lessen getrokken uit het verleden, toen we te verdeeld en niet snel genoeg reageerden.

En het contrast is groot: de vorige keer duurde het 8 jaar voordat het bbp van de eurozone weer het niveau van vóór de crisis bereikte.

Deze keer zullen naar verwachting 19 landen al dit jaar weer op het niveau van vóór de pandemie staan, en de andere landen volgend jaar. **In het laatste kwartaal lag de groei in de eurozone hoger dan die in de VS en China.**

Maar dit is nog maar het begin. De lessen die we uit de financiële crisis hebben getrokken, moeten als waarschuwing dienen. Toen kondigde Europa de overwinning te snel af en daarvoor hebben we een prijs betaald. We zullen diezelfde fout niet opnieuw maken.

Het goede nieuws is dat we met NextGenerationEU nu zullen investeren in zowel herstel op korte termijn als welvaart op lange termijn.

We zullen de structurele problemen in onze economie aanpakken: van de arbeidsmarkthervormingen in Spanje tot de pensioenhervormingen in Slovenië of de belastinghervorming in Oostenrijk.

We zullen ongekenke investeringen doen in 5G en glasvezel. Maar even belangrijk zijn investeringen in digitale vaardigheden. Die taak vereist de aandacht van de leiders en een gestructureerde dialoog op topniveau.

Ons antwoord geeft een duidelijk signaal aan de markten en investeerders.

Maar als we naar de toekomst kijken, moeten we ook nadenken over de manier waarop de crisis onze economie heeft veranderd — denken we maar aan de toegenomen schulden, de ongelijke gevolgen voor verschillende sectoren, of nieuwe manieren van werken.

Daarom zal de Commissie de komende weken de besprekingen over de herziening van de economische governance nieuw leven inblazen. Het doel is om ruim op tijd voor 2023 tot een consensus te komen over de te volgen koers.

Geachte leden van het Parlement,

Binnenkort vieren we de 30e verjaardag van de eengemaakte markt. Al 30 jaar is die de drijvende kracht achter de vooruitgang en welvaart in Europa.

Aan het begin van de pandemie hebben we de eengemaakte markt verdedigd tegen de druk van erosie en fragmentatie. Voor ons herstel is de eengemaakte markt de belangrijkste aanjager van hoogwaardige banen en concurrentievermogen.

Dat is met name van belang voor de digitale eengemaakte markt.

Het afgelopen jaar hebben we ambitieuze voorstellen gedaan.

Om de poortwachtersmacht van grote platforms in te perken;
om de democratische verantwoordelijkheid van die platforms te versterken;
om innovatie te bevorderen;
om de kracht van artificiële intelligentie in goede banen te leiden.

Digitale technologie maakt het verschil tussen succes en mislukking. Ook de lidstaten denken er zo over. De digitale uitgaven in het kader van NextGenerationEU zullen het streefcijfer van 20% nog overtreffen.

Daaruit blijken het belang van investeringen in de technologische soevereiniteit van Europa. We moeten extra inspanningen leveren om de digitale transformatie vorm te geven volgens onze eigen regels en waarden.

Ik wil in dit verband graag even ingaan op halfgeleiders, die kleine chips die alles laten werken: van smartphones en elektrische steps tot treinen en complete slimme fabrieken.

Er is geen digitale technologie mogelijk zonder chips. Door een tekort aan halfgeleiders werken nu al hele productielijnen op halve kracht, en dat ondanks de stijgende vraag.

Maar terwijl de wereldwijde vraag is geëxplodeerd, is het aandeel van Europa in de hele waardeketen, van ontwerp tot productiecapaciteit, afgenomen. We zijn afhankelijk van geavanceerde chips uit Azië.

Dit is dus niet alleen een kwestie van concurrentievermogen. Het is ook een kwestie van technologische soevereiniteit. Dit verdient onze onverdeelde aandacht.

We zullen een nieuwe Europese wet inzake chips voorstellen. We moeten onze onderzoeks-, ontwerp- en testcapaciteiten, die van wereldklasse zijn, samenbrengen. We moeten de investeringen van de EU en de lidstaten in de hele waardeketen coördineren.

Het doel is gezamenlijk een geavanceerd Europees ecosysteem voor chips tot stand te brengen, dat ook de productie omvat. Dat moet onze voorzieningszekerheid waarborgen en nieuwe markten voor baanbrekende Europese technologie ontwikkelen.

Dat is inderdaad een enorme opgave. En ik weet dat sommigen beweren dat het onmogelijk is.

Maar hetzelfde werd 20 jaar geleden gezegd over het Galileo-project.

En kijk wat er is gebeurd. We hebben het voor elkaar gekregen. Vandaag maakt het navigatiesysteem van meer dan 2 miljard smartphones over de hele wereld gebruik van Europese satellieten. We zijn wereldleiders. **Laten we het dus nog eens wagen, deze keer met halfgeleiders.**

Geachte leden van het Parlement,

De pandemie heeft diepe littekens achtergelaten en een enorme impact gehad op onze sociale markteconomie.

Avond aan avond stonden wij voor het raam of in de deuropening om te applaudisseren voor de eerstelijnswerkers.

We voelden allemaal hoezeer wij afhankelijk waren van deze werkers. Van deze vrouwen en mannen die zichzelf opofferen, maar het moeten doen met een lager loon, minder bescherming en minder zekerheid.

Het applaus mag dan zijn verstild, maar aan dat krachtige gevoel moet blijvend uitdrukking worden gegeven.

Daarom is het zo belangrijk dat de **Europese pijler van sociale rechten** gestalte krijgt.

Het gaat daarbij om fatsoenlijke banen, eerlijke arbeidsvoorwaarden, betere gezondheidszorg en een goede balans tussen werk en privéleven.

Als de pandemie één ding heeft duidelijk gemaakt, dan is het wel dat tijd kostbaar is. En dat niets zo waardevol is als de tijd die we doorbrengen met onze dierbaren.

We zullen dan ook een nieuwe Europese zorgstrategie voorstellen.

Omdat elke man en elke vrouw recht heeft op de best mogelijke zorg en een optimale balans tussen werk en privéleven. Sociale rechtvaardigheid is echter niet alleen een kwestie van tijd, maar ook van fiscale rechtvaardigheid.

In onze sociale markteconomie is het een goede zaak dat bedrijven winst maken. *Maar als zij winst maken*, is dat zeker ook te danken aan de kwaliteit van onze infrastructuur, onze sociale zekerheid en onze onderwijsstelsels.

Het is dan ook niet meer dan vanzelfsprekend dat het bedrijfsleven zijn verschuldigde bijdrage levert. Daarom zullen wij blijven optreden tegen belastingontwijking en -fraude.

Wij zullen een wetsvoorstel indienen om greep te krijgen op de winsten die worden weggesluisd via brievenbusfirma's. En we zullen alles in het werk stellen om ervoor te zorgen dat het historische wereldwijde akkoord over een minimumtarief voor vennootschapsbelasting wordt bekrachtigd.

Eerlijk belasting betalen is niet alleen cruciaal voor de overheidsfinanciën, maar vooral een kwestie van rechtvaardigheid.

Geachte leden van het Parlement,

De basis van de sociale markteconomie in Europa is ons allemaal ten goede gekomen. Het is nu zaak ervoor te zorgen dat ook de volgende generatie aan haar toekomst kan werken.

Wij hebben het over een jonge generatie die hoogopgeleid, bijzonder getalenteerd en uiterst gemotiveerd is. Over een generatie die veel heeft opgegeven voor de veiligheid van anderen.

Jong zijn betekent – normaal gezien – nieuwe dingen ontdekken. Nieuwe ervaringen opdoen. Vriendschap voor het leven sluiten. Je eigen weg vinden. Maar wat hebben wij van onze jongeren gevraagd? Sociale afstand in acht te nemen, binnen te blijven en thuisonderwijs te volgen. Meer dan een jaar lang.

Daarom staat alles wat wij doen – van de Green Deal tot NextGenerationEU – in het teken van hun toekomst.

En daarom moet NextGenerationEU ook worden gefinancierd met **nieuwe eigen middelen** waaraan we werken.

Tegelijkertijd moeten we voorkomen dat er nieuwe breuklijnen ontstaan. Want Europa heeft zijn jongeren stuk voor stuk nodig.

We moeten de helpende hand reiken aan degenen die tussen het wal en het schip dreigen te vallen. Die geen werk hebben. Die geen onderwijs of opleiding volgen.

Juist voor hen zullen we **een nieuw programma in het leven roepen: ALMA.**

ALMA zal deze jongeren de mogelijkheid bieden om tijdelijk werkervaring op te doen in een andere lidstaat.

Want zij verdienen het evengoed om een met Erasmus vergelijkbare ervaring op te doen. Om vaardigheden te verwerven, contacten te leggen en een eigen Europese identiteit te ontwikkelen.

Maar als wij willen dat jongeren zich in onze Unie herkennen, dan zullen we hen ook de kans moeten geven om zelf aan de toekomst van Europa mee te bouwen. Onze Unie moet een ziel en een visie hebben die hen aanspreekt.

Jacques Delors vroeg zich al af: *Wat moet er van Europa worden als jongeren het niet als een collectief project en hun eigen toekomst zien?*

Daarom stellen wij voor 2022 uit te roepen tot het jaar van de Europese jeugd.

Een jaar dat in het teken staat van de jongeren, die zoveel hebben overgehad voor anderen. En jongeren zullen het voortouw moeten nemen bij de debatten in het kader van de Conferentie over de toekomst van Europa.

Het gaat om hun toekomst en het moet hún conferentie worden.

En zoals wij aan het begin van ons mandaat hebben verklaard, is de Commissie bereid om gevolg te geven aan wat er tijdens de conferentie wordt overeengekomen.

EEN EENSGEZIND EN VERANTWOORDELIJK EUROPA

Geachte leden van het Parlement,

De nieuwe generatie is gewetensvol. Zij spoort ons aan om verder te gaan en de klimaatcrisis sneller aan te pakken.

En de gebeurtenissen van deze zomer drukten ons nog eens met de neus op de feiten. In België en Duitsland waren er overstromingen. En van de Griekse eilanden tot de Franse heuvels woedden er bosbranden.

En als we onze ogen niet geloven, confronteert de wetenschap ons wel met de feiten.

De VN heeft onlangs het verslag van de Intergouvernementele Werkgroep inzake klimaatverandering gepubliceerd. Dat is de autoriteit op het gebied van de *wetenschap* inzake klimaatverandering.

Het verslag laat er geen twijfel over bestaan. Klimaatverandering wordt veroorzaakt door de mens. Maar dat betekent ook dat we er iets aan kunnen doen.

Zoals ik laatst iemand hoorde zeggen: **Het wordt warmer. Dat komt door ons. Dat staat vast. Het is niet ok. Maar we kunnen het fiksen.**

En de *verandering is al begonnen*.

In de eerste helft van dit jaar zijn er in Duitsland meer elektrische voertuigen dan dieselauto's geregistreerd. Polen is inmiddels de grootste exporteur in de EU van autoaccu's en elektrische bussen. En er is het **Nieuw Europees Bauhaus**, dat in de hele Unie voor een creatieve uitbarsting heeft gezorgd in de wereld van architecten, ontwerpers en ingenieurs.

Dus er zit duidelijk beweging in.

En dat is ook precies waar de Europese Green Deal om draait.

In mijn toespraak van vorig jaar kondigde ik voor 2030 een emissiereductiedoelstelling van ten minste 55 % aan.

Sindsdien hebben we samen van onze klimaatdoelstellingen wettelijke verplichtingen gemaakt.

En we zijn de eerste grote economie die met uitgebreide wetgeving is gekomen om dat voor elkaar te krijgen.

U heeft gezien dat het om een complexe materie gaat. Maar het doel is eenvoudig. We laten de vervuiler betalen. We schakelen over op schone energie. We kiezen voor slimmere auto's en schonere vliegtuigen.

En we zorgen ervoor dat de grotere klimaatambitie gepaard gaat met een grotere sociale ambitie. **De groene transitie moet ook billijk zijn. Daartoe hebben we een nieuw sociaal klimaatfonds voorgesteld**, om de energiearmoede aan te pakken waarmee al 34 miljoen Europeanen kampen.

Ik reken erop dat zowel het Parlement als de lidstaten het pakket in zijn geheel overnemen en in deze ambitie volharden.

Waar het gaat om klimaatverandering en de crisis in de natuur, **kan Europa heel veel doen**. En zij zal ook anderen steunen. Het vervult mij met trots dat ik vandaag kan **meedelen dat de EU haar externe financiering voor biodiversiteit zal verdubbelen**, met name voor de kwetsbaarste landen.

Maar Europa kan het niet alleen.

De COP26 in Glasgow wordt een cruciaal moment voor de wereldgemeenschap.

Grote economieën – van de VS tot Japan – streven ernaar in 2050 of kort daarna klimaatneutraal zijn. Deze ambities moeten nu – nog voor Glasgow – tijdig met concrete plannen worden onderbouwd. Want de huidige verbintenissen voor 2030 schieten tekort om de opwarming van de aarde tot 1,5°C te beperken.

Elk land heeft een verantwoordelijkheid!

De doelen die president Xi heeft gesteld voor China, stemmen hoopvol. Maar wij roepen hem op om van datzelfde leiderschap blijk te geven bij de invulling van die doelstellingen. Het zou de wereld geruststellen wanneer China duidelijk maakt dat het kans ziet om zijn emissies halverwege dit decennium te gaan afbouwen en in binnen- en buitenland van steenkool af te stappen.

Hoewel elk land een verantwoordelijkheid heeft, hebben grote economieën een bijzondere verplichting ten opzichte van de *minst* ontwikkelde en *meest* kwetsbare landen.

Klimaatfinanciering is voor die landen van essentieel belang, wat betreft zowel mitigatie als adaptatie.

In Mexico en Parijs hebben de grote economieën zich ertoe verbonden tot en met 2025 100 miljard dollar per jaar uit te trekken voor de minst ontwikkelde en meest kwetsbare landen.

Wij komen ons deel van deze belofte na. **Team Europa draagt 25 miljard dollar per jaar bij.** Maar anderen lopen nog mijlenver achter bij de algehele doelstelling.

Het wegwerken van die achterstand vergroot de kans van slagen in Glasgow.

Mijn boodschap vandaag is dat Europa bereid is meer te doen. **We zullen nu voorstellen een extra bedrag van 4 miljard euro uit te trekken voor klimaatfinanciering tot en met 2027.** Maar wij verwachten van de Verenigde Staten en onze partners dat zij eveneens een extra inspanning leveren.

Door samen het klimaatfinancieringstekort te verhelpen, zouden de VS en de EU zich krachtig laten gelden als mondiale leiders op klimaatgebied. Het is tijd voor daden.

Geachte leden van het Parlement,

Dit leiderschap op het gebied van klimaat en economie staat centraal bij Europa's mondiale en veiligheidsdoelstellingen.

Dat hangt ook samen met een bredere verschuiving op het wereldtoneel, nu zich geleidelijk een nieuwe internationale orde aftekent.

We staan op de drempel van een **nieuw tijdperk van hyperconcurrentie**.

Een tijdperk waarin sommigen nergens voor terugdeinzen om aan invloed te winnen: of het nu gaat om vaccinbeloften en dure leningen of om raketten en misleidende informatie.

Een tijdperk van rivaliserende regio's en van wereldmachten die hun aandacht weer op elkaar richten.

De recente gebeurtenissen in Afghanistan zijn niet de oorzaak van deze verandering – zij zijn er een symptoom van.

En laat ik vooral duidelijk zijn: **wij steunen de Afghaanse bevolking**. De vrouwen en kinderen, openbaar aanklagers, journalisten en mensenrechtenactivisten.

Ik denk met name aan de vrouwelijke rechters, die zich nu moeten verschuilen voor de mannen die zij lieten opsluiten. Zij lopen nu gevaar wegens hun bijdrage aan rechtvaardigheid en de rechtsstaat. Wij moeten hen steunen en we zullen alle inspanningen met de lidstaten coördineren om hen in veiligheid te brengen.

Verder moeten we alle Afghanen in hun eigen land en in de buurlanden van Afghanistan blijven ondersteunen. Wij moeten er alles aan doen om het reële risico van een grote hongersnood en een humanitaire ramp af te wenden. En wij zullen ons steentje bijdragen. Wij zullen de humanitaire steun voor de Afghaanse bevolking met 100 miljoen euro verhogen

Dit maakt deel uit van een nieuw, breder **steunpakket voor Afghanistan** dat wij in de komende weken zullen presenteren en waarin al onze inspanningen worden gebundeld.

Geachte leden van het Europees Parlement,

Het was voor alle familieleden van gesneuvelde militairen uiterst pijnlijk om de gebeurtenissen in Afghanistan te moeten aanzien.

Wij buigen het hoofd voor de opofferingen van deze soldaten, diplomaten en hulpverleners die hun leven hebben gegeven.

Hun offer mag niet tevergeefs zijn geweest. We moeten dan ook goed nadenken over de vraag hoe het kon komen dat deze missie zo abrupt eindigde.

Er zijn uiterst zorgwekkende vragen die de bondgenoten in de NAVO zich moeten stellen.

Minder samenwerking is echter voor geen enkel vraagstuk op het gebied van veiligheid en defensie de oplossing. We moeten investeren in ons partnerschap en elkaars sterke punten waarderen.

Samen met secretaris-generaal Stoltenberg werken we daarom aan een nieuwe gezamenlijke verklaring van de EU en de NAVO, die we voor het eind van dit jaar willen presenteren.

Maar dat is slechts één kant van de zaak.

Europa kan – en moet uiteraard – in staat en bereid zijn om zelf meer te doen. Als we meer willen doen, zullen we allereerst moeten uitleggen waarom. Ik zie hier drie grote opgaven voor ons.

Allereerst moeten we zorgen voor stabiliteit in onze eigen omgeving en in alle regio's.

We zijn met de wereld verbonden door nauwe engten, stormachtige zeeën en lange landgrenzen. Door onze geografie weten wij Europeanen beter dan wie ook dat als we de crisis elders niet tijdig aanpakken, de crisis naar ons toe komt.

Ten tweede: de dreigingen waarmee we worden geconfronteerd, ontwikkelen zich razendsnel. Van hybride dreigingen en cyberaanvallen tot een toenemende wapenwedloop in de ruimte.

Door disruptieve technologie kunnen tegenwoordig ook schurkenstaten en niet-statelijke groepen macht uitoefenen.

Legers en raketten zijn niet langer nodig om massale schade aan te richten. Je kunt gewoon vanaf je laptop industriële installaties, stadsbesturen en ziekenhuizen lamleggen. Je hebt niet meer nodig dan een smartphone en een internetverbinding om hele verkiezingen te saboteren.

De derde reden is dat de Europese Unie een unieke rol speelt als veiligheidsleverancier. Er zijn gevallen waarin de NAVO of de VN niet aanwezig is, maar de EU wel moet optreden.

In het veld werken onze soldaten zij aan zij met politiemensen, juristen en artsen, met humanitaire hulpverleners en mensenrechtenactivisten, met leerkrachten en ingenieurs.

We kunnen militair en civiel optreden combineren met diplomatie en ontwikkelingswerk – we hebben veel ervaring met het opbouwen en beschermen van vrede.

Het goede nieuws is dat we de afgelopen jaren zijn begonnen met het ontwikkelen van een Europees defensie-ecosysteem.

Maar wat we nodig hebben, is een Europese defensie-unie.

Er is de laatste paar weken lang en breed gesproken over expeditiemachten. Hoeveel en wat voor expeditiemachten moeten er komen? Gevechtsgroepen of EU-interventiemachten?

Dat is natuurlijk een deel van het debat – en volgens mij ook een deel van de oplossing.

Maar er is een meer fundamentele vraag: waarom werkte dat in het verleden nooit?

Al heb je de meest geavanceerde strijdkrachten ter wereld – wat heeft dat voor zin als je nooit bereid bent ze in te zetten?

Wat ons tot nu toe daarvan heeft weerhouden is niet alleen een ontoereikende capaciteit – de politieke wil was er niet.

Als we die politieke wil opbouwen, kunnen we op EU-niveau veel bereiken.

Drie concrete voorbeelden:

Ten eerste moeten we de basis leggen voor collectieve besluitvorming – omgevingsbewustzijn is nodig.

We schieten tekort als lidstaten die in dezelfde regio actief zijn, hun informatie niet op Europees niveau delen. Het is cruciaal dat we op inlichtingengebied beter samenwerken.

Maar inlichtingen in nauwe zin zijn niet voldoende.

De kennis van alle diensten en uit alle bronnen moet bijeen worden gebracht. Van ruimtevaart tot politieopleidingen, van open source tot ontwikkelingsagentschappen. Dat werk biedt ons een unieke blik en verdiept onze kennis.

Die kennis bestaat al!

Maar we kunnen er alleen gebruik van maken en met kennis van zaken besluiten nemen als we het volledige beeld hebben. En dat volledige beeld is er nu niet. We beschikken over de kennis, maar die hangt niet samen. Onze informatie is versnipperd.

De EU zou daarom kunnen overwegen een eigen gezamenlijk centrum voor omgevingsbewustzijn op te zetten waar alle stukjes informatie bijeenkomen.

Zodat we beter zijn voorbereid, volledig zijn geïnformeerd en in staat zijn beslissingen te nemen.

Ten tweede is betere interoperabiliteit nodig. Daarom investeren we al in gemeenschappelijke Europese platforms, gaande van gevechtsvliegtuigen tot drones en cybercapaciteit.

We moeten blijven nadenken over nieuwe manieren om alle mogelijke synergieën te benutten. Een voorbeeld: we kunnen overwegen om de aankoop van in Europa ontwikkeld en geproduceerd defensiematerieel vrij te stellen van btw.

Dat zou niet alleen voor betere interoperabiliteit zorgen, maar ons ook minder afhankelijk maken dan we nu zijn.

Ten derde kunnen we niet over defensie spreken zonder ook cyberaspecten erbij te betrekken. Als alles verbonden is, kan alles worden gehackt. Omdat de middelen schaars zijn, moeten we onze krachten bundelen. We mogen niet alleen tevreden zijn met

het aanpakken van de cyberdreiging, we moeten ook een leider willen worden op het gebied van cyberveiligheid.

Hier in Europa zouden de middelen voor cyberdefensie moeten worden ontwikkeld. Daarom moet er een **Europees beleid voor cyberdefensie** komen, en wetgeving over gemeenschappelijke normen, vastgelegd in een **nieuwe Europese wet inzake cyberweerbaarheid**.

Er is dus veel wat we op EU-niveau kunnen doen. Maar ook de lidstaten moeten meer doen.

Om te beginnen moeten we samen bekijken met welke dreigingen we worden geconfronteerd en hoe we die gezamenlijk gaan aanpakken. Een belangrijk proces voor deze discussie is het **strategisch kompas** dat in ontwikkeling is.

We moeten beslissen hoe we gebruik kunnen maken van alle mogelijkheden die het Verdrag al biedt.

Tijdens het Franse voorzitterschap zullen president Macron en ik daarom een top over Europese defensie organiseren.

Het is tijd dat Europa naar een hogere versnelling schakelt.

Geachte leden van het Parlement,

Als je in een meer competitieve wereld je belangen wilt beschermen, gaat het niet alleen om zelfverdediging.

Je moet krachtige en betrouwbare partnerschappen opbouwen. Dat is geen luxe, maar van wezenlijk belang voor onze toekomstige stabiliteit, veiligheid en welvaart.

Om te beginnen moeten we het partnerschap met onze trouwste bondgenoten verdiepen.

Samen met de VS werken we aan onze nieuwe agenda voor wereldwijde verandering – van de nieuwe **raad voor handel en technologie** tot gezondheidsbeveiliging en duurzaamheid.

Samen zullen de EU en de VS altijd sterker staan.

Hetzelfde geldt voor onze burens van de **Westelijke Balkan**.

Ik reis daar nog deze maand heen om een sterk signaal te geven dat wij ons blijven committeren aan het toetredingsproces. **Dat zijn wij verschuldigd aan alle jongeren daar die in een Europese toekomst geloven.**

Wij voeren daarom onze steun op met ons nieuwe investerings- en economieplan ter waarde van ongeveer een derde van het bbp van de regio. Want een investering in de toekomst van de Westelijke Balkan is een investering in de toekomst van de EU.

We blijven ook investeren in partnerschappen in onze nabuurschap: van een versterking van onze bijdrage aan het Oostelijk Partnerschap tot de uitvoering van de nieuwe agenda voor het Middellandse Zeegebied. We blijven werken aan verschillende aspecten van onze betrekkingen met Turkije.

Geachte leden van het Europees Parlement,

Als Europa een actievere wereldwijde speler wil worden, moet het zich richten op de nieuwe generatie partnerschappen.

Wat dat betreft is de **vandaag aangekondigde nieuwe Indo-Pacifische strategie van de EU een mijlpaal**. Die strategie weerspiegelt het steeds grotere belang van die regio voor onze welvaart en onze veiligheid. Maar ook het feit dat autocratische regimes er gebruik van maken om hun invloedssfeer te vergroten.

Europa moet in die regio zijn aanwezigheid en zijn activiteiten versterken.

Wij zullen daarom samenwerken om onze handelsbanden te verdiepen, de mondiale toeleveringsketens te versterken en nieuwe investeringsprojecten te ontwikkelen op het gebied van groene en digitale technologieën.

Volgens die blauwdruk kan Europa zijn model om wereldwijd banden te creëren, opnieuw vormgeven.

Wij zijn goed in het financieren van wegen. Maar het heeft voor Europa geen zin om een perfecte weg aan te leggen tussen een kopermijn in Chinees bezit en een haven die in Chinese handen is.

Als het om dergelijke investeringen gaat, moeten we ons slimmer opstellen.

Daarom zullen we binnenkort een nieuwe connectiviteitsstrategie voorstellen: Global Gateway.

Het is onze bedoeling om volgens het concept **Global Gateway partnerschappen** op te zetten met landen overal ter wereld. Wij willen investeren in hoogwaardige infrastructuur om goederen, mensen en diensten overal ter wereld met elkaar te verbinden.

We kiezen voor een aanpak op basis van waarden om onze partners transparantie en goed bestuur te bieden.

We willen banden scheppen; afhankelijkheid is niet ons doel!

We weten ook hoe we dit werkend kunnen krijgen. Sinds deze zomer zijn Brazilië en Portugal verbonden met een nieuwe glasvezelkabel op de bodem van de oceaan.

We zullen investeringen doen met Afrika om een markt te creëren voor groene waterstof als verbinding tussen beide zijden van de Middellandse Zee.

Om de Global Gateway voor elkaar te krijgen, is Team Europa de juiste aanpak. We zullen banden creëren tussen instellingen en investeringen, banken en bedrijven. Dat wordt een prioriteit voor regionale topontmoetingen, om te beginnen de komende EU-Afrika-top in februari.

Global Gateway moet overal ter wereld een vertrouwd merk worden.

Laat mij heel duidelijk zijn: in de hele wereld zakendoen, wereldwijde handel – dat is allemaal heel goed en heel noodzakelijk. Maar nooit ten koste van de menselijke waardigheid en vrijheid.

25 miljoen mensen worden met dreigementen tot arbeid gedwongen. We mogen nooit aanvaarden dat zij worden gedwongen om producten te maken en dat die producten in Europese winkels komen te liggen.

We zullen daarom een voorstel doen voor een verbod op onze markt van producten die met dwangarbeid zijn vervaardigd.

Mensenrechten zijn niet te koop – voor geen enkele prijs.

EEN EUROPA DAT ÉÉN IS IN VRIJHEID EN VERSCHIEDENHEID

En, geachte leden van het Parlement, mensen zijn geen wisselgeld.

Kijk naar wat er aan onze grenzen met Belarus plaatsvond. Het regime in Minsk heeft mensen tot instrumenten gedegradeerd. Mensen zijn op het vliegtuig gezet en letterlijk naar de grenzen van Europa gedreven.

Dit mag nooit worden getolereerd.

De snelle reactie van Europa laat dat zien. **En wees gerust, wij zullen schouder aan schouder blijven staan met Litouwen, Letland en Polen.**

En laten we er niet omheen draaien: het gaat hier om een hybride aanval om Europa uit het lood te slaan.

Geachte leden van het Parlement,

Deze gebeurtenissen staan niet op zichzelf. Aan andere grenzen deden zich ook zulke incidenten voor. En hierbij zal het niet blijven. Daarom zullen wij, in het kader van onze werkzaamheden in Schengenverband, nieuwe antwoorden geven op dergelijke agressie en ervoor zorgen dat wij onze buitengrenzen eensgezind beschermen.

Zolang wij het echter niet eens worden over de wijze waarop we migratie moeten beheren, zullen onze tegenstanders daar misbruik van blijven maken.

Ondertussen gaan mensenhandelaars door met het uitbuiten van mensen die via levensgevaarlijke routes over de Middellandse Zee moeten reizen.

Een en ander laat zien dat elk land belang heeft bij de totstandkoming van een Europees migratiesysteem.

Het **nieuwe migratie- en asielpact** geeft ons alle instrumenten om de verschillende soorten situaties waarmee we te maken hebben, aan te kunnen.

Alle elementen zijn voorhanden. Het is een evenwichtig en humaan systeem dat voor alle lidstaten *in alle omstandigheden* functioneert. We weten dat we er samen uit kunnen komen.

Alleen is er in het jaar nadat de Commissie het pact heeft gepresenteerd maar pijnlijk langzaam vooruitgang geboekt.

Nú is volgens mij het moment voor een Europees beleid inzake migratiebeheer. Ik spoor u allen, in dit huis en in de lidstaten, dan ook aan om hier vaart achter te zetten.

Uiteindelijk gaat het hier om een kwestie van vertrouwen. Vertrouwen tussen de lidstaten. Vertrouwen bij de Europeanen dat migratie beheersbaar is. Vertrouwen dat Europa haar voortdurende verplichting ten aanzien van de meest kwetsbaren en behoeftigen te allen tijde zal nakomen.

Er bestaan veel diepgewortelde opvattingen over migratie in Europa, maar ik ben ervan overtuigd dat we er samen best uit kunnen komen.

Desgevraagd zouden de meeste Europeanen het er immers mee eens zijn dat we irreguliere migratie moeten terugdringen, maar degenen die gedwongen zijn om te vluchten ook onderdak moeten bieden.

Zij zouden het ermee eens zijn dat we degenen die geen recht van verblijf hebben, moeten terugsturen. Maar dat we degenen die hier legaal aankomen en zo'n wezenlijke bijdrage aan onze samenleving en economie leveren, moeten verwelkomen.

En we zouden het er *allemaal* mee eens moeten zijn dat de kwestie van migratie nooit mag worden aangegrepen om verdeling te zaaien.

Ik ben ervan overtuigd dat er een manier is waarop er op het punt van migratie in Europa onderling vertrouwen kan ontstaan.

Geachte leden van het Parlement,

Samenlevingen die **gestoeld zijn op democratie en gemeenschappelijke waarden**, hebben een stabiel fundament. Dergelijke samenlevingen stellen vertrouwen in de mens.

En in dergelijke samenlevingen kunnen zich nieuwe ideeën ontwikkelen, vinden er veranderingen plaats en kan onrecht worden bestreden.

Dat vertrouwen op die gemeenschappelijke waarden bracht onze grondleggers na de Tweede Wereldoorlog bij elkaar.

En het zijn diezelfde waarden waarin de vrijheidsstrijders elkaar vonden die meer dan 30 jaar geleden het IJzeren Gordijn neerhaalden.

Zij wilden democratie.

Zij wilden hun regering vrij kunnen kiezen.

Zij wilden een rechtsstaat,

waarin iedereen voor de wet gelijk is.

Zij wilden vrijheid van meningsuiting en onafhankelijke media.

Zij wilden een einde te maken aan het bespieden en spioneren door de overheid en corruptie bestrijden.

Zij wilden vrij zijn om tegen de stroom in te gaan.

Of, zoals de toenmalige Tsjechische president Vaclav Havel het bondig formuleerde, zij verlangden allemaal deze “fantastische Europese waarden”.

Het zijn deze waarden die wij ontlenen aan het culturele, religieuze en humanistische erfgoed van Europa.

Zij maken deel uit van onze ziel, van datgene wat ons vandaag de dag maakt tot wie wij zijn.

Deze waarden zijn thans verankerd in onze Europese Verdragen.

En wij hebben ons er allemaal toe verplicht deze waarden hoog te houden toen wij als vrije en soevereine staten deel van deze Unie gingen uitmaken.

Wij zijn vastberaden deze waarden te verdedigen. En deze vastberadenheid wijkt nergens voor.

Onze waarden worden door onze rechtsorde gegarandeerd en door de uitspraken van het **Europees Gerechtshof** gewaarborgd. De uitspraken van het Europees Gerechtshof zijn bindend. Wij zien erop toe dat zij ook daadwerkelijk worden nageleefd. En dat in iedere lidstaat van onze Unie.

De bescherming die de rechtsstaat biedt, is immers niet slechts een nobele doelstelling, maar ook een kwestie van hard werk en een voortdurend streven naar verbetering.

Dankzij de hervormingen maken onze **verslagen over de rechtsstaat** voortaan deel uit van dit proces. Een voorbeeld in dit verband zijn de justitiële hervormingen in Malta of de corruptieonderzoeken in Slowakije.

En vanaf 2022 zullen onze verslagen over de rechtsstaat ook concrete aanbevelingen aan de lidstaten bevatten.

Desondanks doen zich in een aantal lidstaten zorgwekkende ontwikkelingen voor. **En laat mij één ding vooropstellen: alles begint met een dialoog.**

Maar een dialoog is geen doel op zich – zij moet ergens toe leiden. Onze aanpak is dan ook tweeledig: dialoog én doortastend optreden.

Dat was onze benadering in de afgelopen weken. En daarmee zullen we doorgaan.

Want op het recht op een onafhankelijke rechter en het recht op gelijkheid voor de wet moeten we kunnen vertrouwen, waar dan ook in Europa en of we nu tot een meerderheid of een minderheid behoren.

Geachte leden van het Parlement,

De Europese begroting is de in cijfers gegoten toekomst van onze Unie. Die begroting moet dan ook worden beschermd.

Wij moeten erop toezien dat elke euro en elke cent op de daarvoor bestemde plek terecht komt en volgens de beginselen van de rechtsstaat wordt uitgegeven. Investerings die onze kinderen een betere toekomst bieden, mogen niet op duistere wijze wegsijpelen.

Corruptie betekent niet alleen dat de belastingbetaler wordt bestolen. Corruptie schrikt ook investeerders af. Corruptie houdt ook in dat het grote geld grote gunsten kan verkrijgen en dat degenen met macht democratische regels uithollen.

Wanneer het erom gaat onze begroting te beschermen, zullen wij er alles aan doen om ieder misbruik aan te pakken.

Geacht parlementsleden,

Wanneer wij op de bres staan voor onze waarden, staan wij ook op de bres voor de vrijheid. De vrijheid om te zijn wie je bent, de vrijheid om te zeggen wat in je opkomt, de vrijheid om te beminnen wie je wil.

Maar vrijheid betekent ook dat je vrij bent van angst. Tijdens de pandemie werd veel vrouwen die vrijheid ontnomen.

Het was een bijzonder zware tijd voor degenen die zich nergens konden verstoppen en die nergens degenen die hen mishandelden konden ontlopen. We moeten licht in deze duisternis brengen en laten zien hoe de pijn kan worden overwonnen, en de daders moeten voor de rechter ter verantwoording worden geroepen.

En de vrouwen moeten weer vrij over hun eigen leven kunnen beschikken.

We zullen daarom **dit jaar nog de aanzet geven tot een wet ter bestrijding van geweld tegen vrouwen**. Daarbij gaat het om effectieve strafvervolgung, preventie en bescherming, zowel on- als offline.

Het gaat om de waarde van ieder individu en om gerechtigheid. Dit raakt immers aan de ziel van Europa. En die ziel moeten we sterker maken.

Geachte leden van het Parlement,

Laat ons tot slot de blik richten op een vrijheid die alle andere vrijheden een stem geeft: de mediavrijheid.

Journalisten worden aangevallen enkel en alleen omdat zij hun werk doen.

Sommigen worden bedreigd en in elkaar geslagen, anderen worden op tragische wijze vermoord. En dat binnen onze Europese Unie. Ik noem slechts een paar namen: Daphné Caruana Galizia, Jan Kuciak. Peter R. de Vries.

Hun levensverhalen mogen verschillen, maar er is één gemene deler: allen hebben zij gestreden voor ons recht op informatie. En daarvoor hebben zij hun leven gegeven.

Informatie is een publiek goed. Wij moeten degenen die voor transparantie zorgen, journalisten dus, beschermen.

Daarom zijn wij vandaag met een aanbeveling voor betere bescherming van journalisten gekomen.

En degenen die de mediavrijheid bedreigen, moeten wij een halt toeroepen. Mediabedrijven zijn geen willekeurige ondernemingen.

Hun onafhankelijkheid is van wezenlijk belang. Daarom moet er in Europa een wet komen die deze onafhankelijkheid garandeert.

En het is juist zo'n **wet inzake de mediavrijheid** die wij volgend jaar zullen voorstellen.

Want als we de vrijheid van onze media verdedigen, verdedigen we ook onze democratie.

Conclusie

Geachte leden van het Parlement,

Het versterken van het Europese ideaal van Schuman waar ik eerder over sprak, vergt een voortdurende inzet.

En wij mogen niet de ogen sluiten voor onze eigen contradicties en onvolkomenheden.

Maar wat haar onvolkomenheden ook mogen zijn, onze Unie is zowel schoon in haar uniciteit als uniek in haar schoonheid.

Onze Unie is een Unie waarin wij onze *individuele vrijheid versterken* door middel van de *kracht van onze gemeenschap*.

Een Unie die net zozeer wordt gevormd door onze *gedeelde* geschiedenis en waarden als door onze *verschillende* culturen en perspectieven.

Een Unie met een ziel.

Het is niet eenvoudig om de juiste woorden te vinden om de essentie van dit gevoel uit te drukken. Het is eenvoudiger wanneer je iemand die je inspireert dat gevoel laat vertolken. En daarom heb ik vandaag een eregast in ons midden uitgenodigd.

Velen onder u kennen haar wellicht – zij is **een uit Italië afkomstige winnares van een gouden medaille**, die de afgelopen zomer mijn hart heeft veroverd.

Maar wat u misschien niet weet, is dat zij nog maar kort geleden, in april, te horen kreeg dat haar leven in gevaar was. Zij onderging een operatie, vocht terug en herstelde.

En slechts 119 dagen nadat zij het ziekenhuis had verlaten, won zij goud op de Paralympische spelen. Geachte leden van het Parlement, graag een warm welkom voor **Beatrice Vio**. Bebe heeft zoveel overwonnen en dat op zo'n jeugdige leeftijd.

Haar verhaal is het verhaal van iemand die *tegen alle verwachtingen weer overeind kwam*. Het verhaal van iemand die dankzij talent, doorzettingsvermogen en een constant positieve houding, succes afdwong. Zij vertegenwoordigt het gezicht van haar generatie: een leidster en pleitbezorgster voor al datgene waarin zij gelooft.

En dat alles heeft zij weten te bereiken door te leven volgens haar overtuiging dat *juist wanneer iets onmogelijk lijkt*, het toch kan worden bereikt. *Se sembra impossibile, allora si può fare.*

Dat was ook het elan van de grondleggers van Europa en dat is het **elan van Europa's volgende generatie**. Laten we ons dus inspireren door Bebe en door alle jongeren die ons een andere kijk geven op wat mogelijk is.

Die ons laten zien dat je kunt worden wat je wil worden. En dat je je dromen kunt *waarmaken*, als je er maar in *gelooft*.

Geachte leden van het Parlement:

Dit is *ziel* van Europa.

Dit is de *toekomst* van Europa.

Laten we Europa samen sterker maken.

Viva l'Europa.